

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a Pécsi 13. számú Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kaszás Zsuzsanna ügyvéd 7621 Pécs, Király utca 37.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a dr. Polecsák Mária ügyvéd (1136 Budapest, Hegedűs Gyula utca 18.) által képviselt **I.rendű alperes neve** (alperes címe) - akinek pernyertessége érdekében a dr. Hadnagy Emese ügyvéd (7621 Pécs, Király utca 22.) által képviselt Alperesi beavatkozó (fél címe) beavatkozott - I. rendű és a Pénzügyminisztérium Jogi és Igazgatási Főosztály (1051 Budapest, József Nádor tér 2-4.) által képviselt **II.rendű alperes neve** II. rendű alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Baranya Megyei Bíróság 2008. január 21. napján kelt 11.P.21.018/2006/51. számú ítélete ellen a felperes által 52. sorszámon előterjesztett és 53. sorszámon indokolt fellebbezés folytán meghozta a következő

r é s z - k ö z b e n s ő í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű alperessel szemben a keresetet elutasító részében helybenhagyja, a II. rendű alperesre vonatkozó részében megváltoztatja és megállapítja, hogy a II. rendű alperest kártalanítási kötelezettség terheli a felperessel szemben az 1985. június 27. és július 20. közötti gyógykezelése során a felperes részére adott vér-transzfúzióval okozott Hepatitis C vírusfertőzöttség miatt.

Az összecszerűség tekintetében az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezi és ebben a körben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

Mellőzi a felperesnek a II. rendű alperes javára 100.000 (egyszázezer) forint elsőfokú perköltségben marasztalását.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 100.000 (egyszázezer) és a beavatkozónak 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

A felperes és a II. rendű alperes másodfokú eljárásban felmerült költségét 25.000-25.000 (huszonötezer-huszonötezer) forintban állapítja meg.

A felperes fellebbezése folytán felmerült le nem rótt fellebbezési eljárási illeték összegét 582.000 (ötszáznyolcvankettőezer) forintban állapítja meg.

A rész-közbenső ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az I. rendű alperes jogelődjénél, az X-i Orvostudományi Egyetem II. számú Sebészeti Klinikáján a felperest 1985. június 27-től július 20-ig gyógykezelték, 1985. június 27-én nála lépeltávolítást hajtottak végre. A beavatkozás során, majd július 10-én is vér-transzfúziót kapott a felperes. Az ezt követő években a felperes általános gyengeségre, folyamatos lázra, hőemelkedésre és egyéb tünetekre panaszkodott, amely miatt 1989. február 6-tól 13-ig, majd 1996. március 25-től április 1-ig a X-i Orvostudományi Egyetem II. számú Belklinikáján, 1997. november 6-tól november 12-ig a Z Megyei Kórház Tüdőgyógyászati Intézetében, 1997. november 13-tól december 1-ig, majd 2002. augusztusában szintén a X-i Orvostudományi Egyetem II. számú Belklinikán kezelték. Végül a 2005. augusztus 4-i vérvizsgálat kimutatta, hogy a felperes Hepatitis C vírusfertőzöttségben szenved.

A Hepatitis C vírust 1989-ben fedezték fel, kimutatására Magyarországon 1992. óta van lehetőség. A vírusfertőzöttség kimutatását követően 2005. október 21-től 26-ig kezelték a felperest az I. rendű alperes sebészeti klinikáján, ahol nála diagnosztikus laparoscopyt végeztek.

A felperesnél 1989-et követően diffúz, neurotikus jellegű panaszok jelentkeztek, 2002-től pszichiátriai gondozás alatt áll, tartós depresszív hangulat miatt. A felperes 1987. óta III. csoportú 67 %-os rokkant, autoimmun alapbetegsége, majd ehhez járuló egyéb sorsszerű és pszichés megbetegedései miatt. A Hepatitis C vírusfertőzöttség önmagában 67 %-os munkaképesség-csökkenést eredményezett a felperesnél.

A felperes jogi képviselője útján 2006. július 5-én levélben tájékoztatta az Egészségügyi Minisztériumot, hogy nála 2005. nyarán HCV fertőzöttséget állapítottak meg, amely miatt igénybejelentéssel élt az I. rendű alperes felé, és kérte, hogy a minisztérium tájékoztassa őt, hogy milyen további intézkedésekre van szükség az igényérvényesítés körében. Ugyanezen a napon kelt iratával a felperes az I. rendű alperest felszólította a fertőzéssel okozati összefüggésben álló vagyoni és nem vagyoni kárai megtérítésére. Az Egészségügyi Minisztérium 2006. július 11-én kelt válasz levelében tájékoztatta a felperessel, hogy miután igénybejelentése szerint nem szenved veleszületett vérzékenységekben, így kártérítési igényét nem az állammal, hanem a fertőzés forrása szerinti egészségügyi szolgáltatóval szemben, az illetékes városi bíróságnál érvényesítheti.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság egyetemlegesen kötelezze az alpereseket 8.000.000 forint nem vagyoni kártérítés, továbbá gyógyszerköltség címén 2005. augusztus 1-től havi 20.000 forint, élelemfeljavítás címén 2001. augusztus 1-től december 30-ig havi 13.310 forint, 2002. január 1-től december 31-ig havi 14.641 forint, 2003. január 1-től december 31-ig havi 16.105 forint, 2004. január 1-től december 31-ig havi 17.071 forint, 2005. január 1-től december 31-ig havi 17.924 forint, 2006. január 1-től december 31-ig havi 18.820 forint és 2007. január 1-től havi 20.138 forint, és elmaradt jövedelem címén 2001. augusztus 1-től december 31-ig havi 17.065 forint, 2002. január 1-től december 31-ig havi 14.540 forint, 2003. január 1-től december 31-ig havi 11.305 forint, 2004. január 1-től december 31-ig havi 8.581 forint, 2005. január 1-től december 31-ig havi 8.426 forint, 2006. január 1-től december 31-ig havi 7.512 forint, 2007. január 1-től június 31-ig havi 8.713 forint, 2007. július 1-től pedig havi 21.760 forint járadék megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Az I. rendű alperessel szemben a keresetet a felperesnél elvégzett vér-transzfúzió idején hatályban volt, az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény 58.§-a és 22.§-a, valamint az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény végrehajtásáról rendelkező 16/1972. (IV.29.) MT rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 12.§-a alapján találta alaptalannak.

A II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet azért utasította el, mert megállapította, hogy a felperes igénye vele szemben elévült. Kifejtette, hogy a perbeli esetben a felperes károsodása a vérátömlesztéssel 1985. június 27-től július 20-ig terjedő időben bekövetkezett, ekkor a követelés elévülése megkezdődött. 2005. augusztus 4-én a laborvizsgálati eredményekből tudta meg a felperes, hogy HCV fertőzöttségben szenved. Kifejtette azt is, hogy az elévülés eddig az időpontig, de ezt követően is nyugodott addig, amíg a felperes mind objektíve, mind szubjektíve tudomást nem szerzett a betegsége jellegéről és következményeiről, vagyis a teljes körű igényérvényesítéshez szükséges információkról. Álláspontja szerint a 2006. július 5. napján, azaz az I. rendű alperesnek és Egészségügyi Minisztériumnak küldött levele megírásakor már ilyen teljes körű információk birtokában volt a felperes, ehhez képest a II. rendű alperessel szemben a károsodásával kapcsolatos keresetet a perben csak 2007. október 3-án terjesztette elő, amely a Ptk.326.§-ának (2) bekezdése szerinti jogvesztő igényérvényesítési határidőn túl volt.

Az ítélet ellen, annak megváltoztatása és az alperesek kereset szerinti marasztalása iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést. Arra hivatkozott, hogy álláspontja szerint a károkozó magatartás adott esetben a fertőzött vérnek az I. rendű alperes által a felperes szervezetébe juttatása volt, amely miatt megítélése szerint fennáll egy olyan kártérítési jogviszony, amelyben igényét az I. rendű alperessel szemben is érvényesítheti, a II. rendű alperes jogszabályban szabályozott kártalanítási kötelezettsége mellett. A kártalanításra kötelezett II. rendű alperes és a ténylegesen

kárt okozó I. rendű alperes lényegében ugyanannak a jogviszonynak az alanyai és együttes károkozásuk miatt felelősségük egyetemleges.

Hivatkozott arra is, hogy álláspontja szerint a II. rendű alperessel szemben igénye nem évült el, hiszen a betegségéről történt részleges tudomásszerzést követően az igényérvényesítéshez szükséges teljes körű információkhoz a perben beszerzett, 2007. augusztus 28-án kézhez vett igazságügyi szakértői véleményből jutott, amelynek megismerését követő egy éven belül igényét a II. rendű alperessel szemben is érvényesítette. Álláspontja szerint az egészségügyi miniszterhez 2006. július 5. napján írt levele a II. rendű alperessel szemben az elévülést megszakította, így erre tekintettel is határidőben történt az igényérvényesítés a II. rendű alperessel szemben.

Utalt arra is, hogy az egészségügyi miniszternek a 2006. július 11. napján kelt téves tájékoztatása olyan, a Ptk.326.§-ának (2) bekezdésében szabályozott menthető oknak minősül, amely miatt a II. rendű alperessel szemben az elévülés - ha a felperes által küldött felszólító levélre tekintettel nem szakadt volna meg - nyugodott.

Sérelmezte végül, hogy az elsőfokú bíróság nem döntött valamennyi kereseti kérelemről, hiszen az I. rendű alperessel szemben kártérítési igényt terjesztett elő amiatt is, hogy közel húsz éven keresztül nem megfelelően gyógykezelte a felperest.

Az I-II. rendű alperes és a beavatkozó ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult.

A fellebbezés az I. rendű alperes vonatkozásában alaptalan, a II. rendű alperes vonatkozásában alapos.

Az elsőfokú bíróság által egyébként helyesen megállapított tényállást a másodfokú bíróság kiegészíti azzal, hogy a felperes a perben beszerzett 2007. augusztus 28-án érkezett igazságügyi orvos-szakértői véleményből szerzett teljes körű tudomást arról, hogy egészségkárosodását az I. rendű alperes jogelődjénél elvégzett lépeltávolító műtétet követően szervezetébe juttatott fertőzött vér okozta.

Az így kiegészített tényállás alapján is helyes az elsőfokú bíróság ítélete az I. rendű alperessel szemben a keresetet elutasító részében, tekintettel arra, hogy a fertőzött vér szervezetbe juttatásával okozati összefüggésben álló károkért a jogszabály speciális kártalanítási felelősséget állapít meg, az elsőfokú ítéletben helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések alapján az ilyen károkért nem a beavatkozást végző egészségügyi intézmény, hanem a II. rendű alperes köteles kártalanításra.

Alaptalanul sérelmezte a felperes, hogy az elsőfokú bíróság az előterjesztett kereseti követelésekről nem teljes körűen rendelkezett. A felperes által hivatkozott 46. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldalán található nyilatkozat szerint „a perbeli eset különbözik a szokványos HCV esetektől, hiszen a felperes húsz éven keresztül más

diagnózissal, de a Hepatitis C vírus tüneteivel, a vírus által okozott panaszokkal kezelték. Felmerült, nyilván a károsodás és a károkozás időpontja folyamatosság jelen esetben". E nyilatkozat nem tekinthető az I. rendű alperessel szemben amiatt előterjesztett kártérítési követelésnek, mert az I. rendű alperes a felperest közel húsz évig nem megfelelően gyógykezelte. A felperes fellebbezési hivatkozásával szemben ezen a címen a felperes az I. rendű alperessel kártérítési igényt nem érvényesített.

A fentiekre tekintettel az I. rendű alperessel szemben a másodfokú bíróság a Pp. 213.§-ának (2) bekezdése szerinti részítélettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése és Pp.254.§-ának (3) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

Téves azonban az elsőfokú bíróság ítélete a II. rendű alperessel szemben keresetet elutasító részében, mert az elsőfokú bíróság tévesen helyezkedett arra a jogi álláspontra, hogy a II. rendű alperessel szemben a felperes igénye elévült.

A Legfelsőbb Bíróság BH 2005.286. számon közzétett eseti döntésében is megfogalmazott irányadó bírói gyakorlat szerint a Hepatitis C vírusfertőzés esetében a károsult menthető okból nem érvényesíti a követelését mindaddig, amíg nincs tudomása arról, hogy a fertőzését, illetőleg az amiatt kialakult egészségkárosodását mi okozta és a kárigényét kivel szemben érvényesítheti.

Azt helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes károsodása akkor következett be, amikor a vér-transzfúzióval - anélkül, hogy azt akkor és a későbbiekben bárki tudta volna - a szervezetébe került a Hepatitis C vírus. A felperes követelésének az elévülése tehát ekkor megkezdődött és tény, hogy a követelés érvényesítésére a II. rendű alperessel szemben 2007. október 2. napján került sor. A Ptk.326.§-ának (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásához ezért azt kellett vizsgálni, hogy a felperes esetében mi volt és mikor szűnt meg a menthető ok, amely gátolta őt a követelés érvényesítésében.

A felperes 2005. augusztusáig menthető okból nem érvényesítette a követelését, hiszen az ekkor elvégzett laborvizsgálat eredményéből szerzett tudomást egyáltalán a fertőzöttségéről. Ez a körülmény azonban az akadály megszűnésének megállapítása szempontjából nem elegendő, ugyanis ez csak akkor állapítható meg a nyugvás megszűnésének hatályával, ha a károsult mind objektíve, mind szubjektíve, tehát minden tekintetben a követelés érvényesíthetőségének helyzetébe kerül. Mindaddig menthető okból nem érvényesíti az igényét, amíg nincs tisztában azzal, hogy Hepatitis C vírusfertőzése nagy valószínűséggel a műtét során alkalmazott vérátömlesztés olyan következménye, amely nem tekinthető a műtét szükségszerű szövődményének és nem sorolható a szokásos műtéti kockázat körébe sem. Az elévülés nyugvásának megszűnte szempontjából tehát annak van jelentősége, hogy a károsult mikor jutott teljes körűen az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokába.

A fentiekén túl azonban a károsultnak arról is tudnia kell, hogy ki a károkozó, illetőleg, hogy a követelését kivel szemben érvényesítheti. Ez a fertőzés bekövetkezésének orvosi kérdéseit is felveti. A Hepatitis C vírusfertőzés kialakulásának és átvitelének alapvető - bár nem egyedüli és lehetséges - útja a vér vagy vérkészítmény, így más fertőző forrás sem zárható ki. A felperes tehát alappal hivatkozhat az elévülés nyugvására a fertőzés okának kiderítéséig, vagyis a perbeli igazságügyi orvos-szakértői vélemény megérkezéséig, mert ebből a szakértői véleményből 2007. augusztus 28-án szerezhette tudomást arról, hogy fertőzöttségét nagy valószínűséggel a lépeltávolítást követően adott vér-transzfúzió és nem más fertőző forrás okozta.

Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes fellebbezésében alappal hivatkozott arra, hogy teljes körűen az igényérvényesítéshez szükséges információk birtokába a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény kézhezvételekor jutott, amely után a Ptk.326.§-ának (2) bekezdése szerinti egy éves jogvesztő határidőn belül a II. rendű alperessel szemben a keresetét előterjesztette, így tehát a II. rendű alperessel szemben a felperes követelése nem évült el.

A fent kifejtett okból alapos fellebbezés miatt a felperes fellebbezésében felhívott egyéb indokok érdemi vizsgálatát a másodfokú bíróság mellőzte, és az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény 22.§-ának (2) bekezdése, 58.§-ának (3) bekezdése alapján a II. rendű alperes kártalanítási felelősségének jogalapját a Pp.213.§-ának (3) bekezdése szerint közbenső ítélettel megállapította. Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontjára tekintettel a keresetösszegezés tekintetében tényállást nem állapított meg, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét ebben a körben a Pp. 252.§-ának (3) bekezdése alapján a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű kiegészítésének szükségessége miatt hatályon kívül helyezte és ebben a keretben az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a felperes által előterjesztett vagyoni és nem vagyoni kártérítési igények tekintetében az elsőfokú bíróságnak a felperes által szolgáltatott bizonyítékok alapján a tényállást meg kell állapítania és az összegezés körében a kereset megalapozottságát illetően érdemben állást kell foglalnia.

Az alaptalan fellebbezés folytán a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése, valamint Pp. 86.§-ának (3) bekezdése alapján a felperes viselni tartozik az I. rendű alperes és a beavatkozó másodfokú eljárásban felmerült költségét, amely az őket képviselő ügyvédek munkadíjából áll, és amelyet a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján mérsékelt összegben állapított meg.

A közbenső ítélet meghozatalára tekintettel a felperes és a II. rendű alperes másodfokú eljárásban felmerült költsége, és a felperes fellebbezése folytán

felmerült le nem rótt fellebbezési eljárási illeték összegét a másodfokú bíróság csupán megállapította, annak viseléséről az elsőfokú bíróság fog határozni.

P é c s , 2008. május 15.

Dr. Lábady Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Szentpéteriné Dr. Bán Erzsébet s.k. bíró